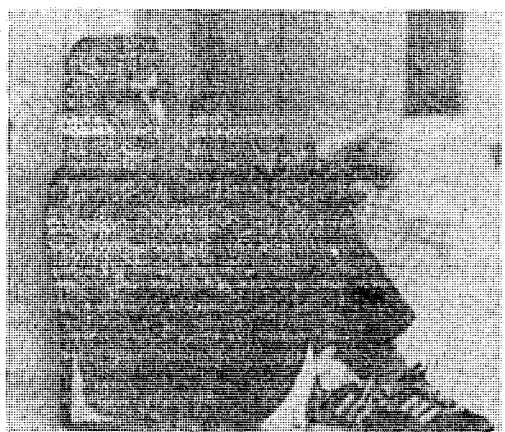

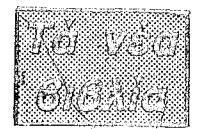
14/11/89

Στήβεν Σπύλμπεργκ, ο έπιτυχημένος σκηνοθέτης που δεν πέτυχε, όμως, ως τώρα κανένα Όσκαρ.

Με άφορμή δυο ομαδικές εκθέσεις

Ζωγράφοι τής Θεσσαλονίκης σε μιὰ γενικότερη θεώρηση

Δημήτρη Αθανασιάδη: «Ιστορία τής μουσικής»

Στή στήλη σε εργασίες, αλλά και σε θιβλία αναφοράς ελληνική βιογραφία γύρω από τή μουσική, η σειρά τών θιβλιών του κ. Αθανασιάδη, που εκδίδει κατά καιρούς τὰ «Μακεδονικό Ωδέιο», αποτελούν μιὰ προσφορά. Μετά από μιὰ σειρά θεατρικών έργων, ο κ. Αθανασιάδης δίνει τόν πρώτο τόμο μιὰς «Ιστορίας μουσικής» που αρχίζει από τες πρώτοντες κοινωνίες και περνώντας από τή μουσική τών παλιότερων κρατών, τής Απω Ανατολής, τής Αφρικής και τής Μέσης Ανατολής, φθάνει στην παρουσίαση τής μουσικής τής αρχαίας Ελλάδας τής Ρώμης και τού Ισλάμ, γιά νά καταλήξει στην μεσαιωνική μουσική τής ανατολικής εκκλησίας, δηλαδή στην βυζαντινή. Οπως αναφέρεται στον πρόλογο τού θιβλίου «Η μελέτη τών αρχαίων μουσικών πολιτισμών έγινε ομοιόμορφα κ'όπως από τήν έκδοση τής ερμηνείας τής μεθοδολογίας: μελέτη τών γενικών ιστορικών φιλοσοφικών και κοινωνικών συνθηκών τού μουσικού πολιτισμού, ανάληψη τού θεωρητικού συστήματος τής μουσικής, περιγραφή τών έργων και παράθεση δειγμάτων τής μουσικής...». Η έκδοσή τών επόμενων τόμων θά ολοκληρωθεί ένα έργο που πραγματικά λείπει από τόν τόμο μας. Τό θιβλίο του κ. Αθανασιάδη παρουσιάζει μιὰ πλήθος σχεδίων και μουσικών παραδειγμάτων. (Εκδόσεις Μακεδονικό Ωδέιο).

Παλαιοί και νέοι καλλιτέχνες Χαρακτηριστικά τών έργων τους

Με τήν ευκαιρία τής έκθεσης «Ζωγράφοι τής Θεσσαλονίκης - οι πρώτες γενιές» που αποτέλεσε τήν έναρκτήρια έκδήλωση τού «Βελλιδείου πολιτιστικού κέντρου» δημιουργήθηκε ένα έντονο ενδιαφέρον γύρω από τήν ζωγραφική τής συμπατριώτουσας, που εντάθηκε και με τήν έκθεση τού συλλόγου καλλιτεχνών εικαστικών τεχνών Βορείου Ελλάδος. Γιά τήν ζωγραφική, ή όρισμένες μορφές τής, στον βορειοελλαδικό χώρο εκφράζει τες απόψεις του ό λογοτέχνης κ. Χαλαδάμπος.

Ο Χρίστος Λεφάκης μαζί με τόν Γιώργο Παράλη και τόν Πολύκλειτο Ρέγκο άνηκει στην τριάδα τών ζωγράφων που έδωσαν τήν ζωγραφική φυσιογνωμία τής Θεσσαλονίκης τού μεσοπολέμου και άμέσως μετά τόν πόλεμο. Αποτέλεσαν τό έναυσμα γιά νά δημιουργηθεί μεταπολεμικά μιὰ νεότερη γενιά ζωγράφων που άλλοτε παράλληλα μ' αútουs και άλλοτε με νέους προσανατολισμούς ανέχσαν τήν παρέα ή έδωσαν στην Θεσσαλονίκη μιὰ υψηλή θέση στην ελληνική ζωγραφική. Σάν παράλληλους μπορούμε νά θεωρήσουμε τούς προικισμένους ζωγράφους τής πόλης μας Κλειώ Νάτσι, Νίκο Σαχίνη, Γιάννη Σωθέρου, Λουκά Βενετούλια, Νίκο Γαβρίηλ Πεντζίκη, Τάκη Ιατρού και Παύλο Μοσχίδη.

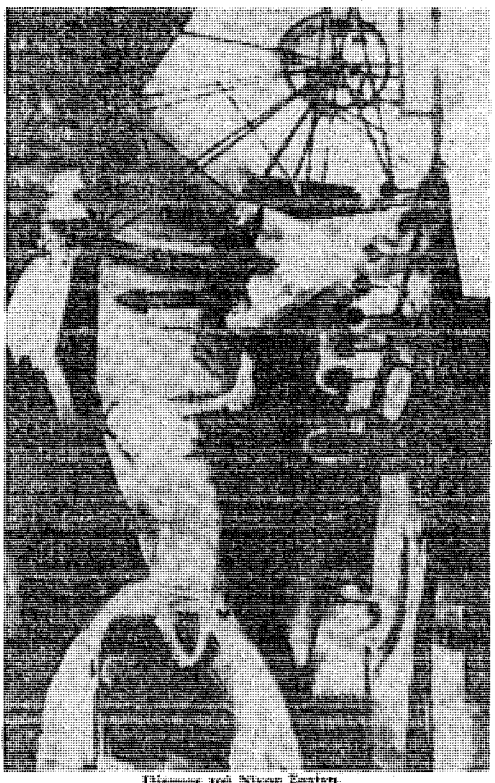
Σόν αυθεντικότερους πρós τόν Λεφάκη θά μπορούσαμε νά τοποθετήσαμε έκ πρώτης όψεως τήν Κλειώ Νάτσι και τόν Νίκο Σαχίνη. Ιδιαίτερα στην έποχή τής φαιρητικής τους ζωγραφικής, παρ' όλα που διαφέρουν μεταξύ τους και σάν ψυχασύνθεση και σάν έκφραση.

Ο Σαχίνης διαθέτει έναν τελειώως δικό του τρόπο όρασης ή έκφρασης τής ενόρασης του μ' έναν καθαρά όφρημένο τρόπο. Ποτέ δέν τών άπασχόλησε τό αντικείμενο νά τό άποδοσει με τήν φυσική του όψη, παρά μόνον όπώ νά τό χρησιμοποιήσει στις εικαστικές του λύσεις. Θά έλεγα ότι είναι από τού χαρακτηριστικά του άμιστραί ζωγράφου, αντίθετα με τόν Λεφάκη που ή όφρημένη ζωγραφική του είναι όποτέλεσμα συνάμα αισθητικής και νοητικής οίεργασίας.

Ο Λεφάκης είναι γερός ζωγράφος με μέλημα τήν τελειοποίηση στό έργο του. Σ αυτό τού μοιάζει και ή Κλειώ Νάτσι. Αισθητική ζωγράφοι και ό διο άπλόων τής όφρημένης συνθέσεως τους έπάνω σε μεγάλου αρχιτεκτονική με ασπή αισθητική ίσορροπία. Βερμά χρώματα και μεγάλη χρωματική αίσθηση, ένα παράλληλα ό αισθητικός Μαιουράτης έχει άναπτύξει όρθες έμπειρίες τελειοποιώντας ποικίλες οικένειες χρωμάτων διαφόρου συστάσεως, όντας και ό πιά πληροφορημένος στά μοντέρνα χρώματα σάν ύλικά. Τά ύγρά τοπία, τά ύγρά τζάμι τού άχνού, τό κόκκινο τού καίμενου πετρελαίου, τό λευκό τού παγετού στό μέτωπο τών άτμοσφαιρών είναι μιὰ τελειώως αισθητική όραση τού Στέλιου Μαιουράτη που γγγίζει τά όρια τής μυστικοπάθεως.

Δέν θά αναφερθώ στην ποιότητα τών έργων τού Ρέγκου. Θά ήθελα νά ασχοληθώ μόνον με ένα ιδιαίτερο γεγονός που χαρακτηρίζει τες έυλογίες του, τες σχετικές με τό Άγιον Όρος. Ο Πολύκλειτος Ρέγκος δέν είναι μυστικοπαθής ζωγράφος ή έυλογίες του όμως τόν έκπράζουν έτσι. Τό γεγονός αυτό συμβαίνει όπώ τό μούρο χρώμα με τό όποία άποδίδεται τό έργο, στό κοντράστ τού άνοιχτόχρωμου φόντου δημιουργεί μιὰ αύστηρότητα, άσκητικότητα και τήν όληψη τής μοναξιάς, όπως εκείνη τής αρχής τών «Κρουσμάτων» τού Παπαδιαμάντη και τυχούσά ταιριάζει με τό οίανίο πένθος, τό μοναχικό σήμα τών μεμονωμένων μοναστηριακών πύργων, τήν μονοτονική έν γενέσι ότισμοσφαιρία τής πολιτείας τού Αθώνα.

Ο Νίκος Φωτάκης είναι μυστικοπαθής ζωγράφος. Αυτό φαίνεται στην έπιλογή τών θεμάτων, τών ώρών τής ημέρας και τών χρωμάτων που χρησιμοποιεί. Αυτό τό σούρουπο στόν πίνακα «Παλιό Θεσσαλονίκη» που τήν φυσική όψη, που άναβλύζει από τή ζεστασιά μιὰς ζωής που αρχίζει και μαζί περιλαμβάνει στό σούρουπο γύρω από τήν Ροτόντα, τό σκοτεινόχρωμο λαϊκό σπίτι που γέρνουν βαρρείς νά ίδούν τούς ανθρώπους, άιτυρέποντας τήν πρόδοσι στην άρχή μιὰς ροής που τείνει νά τό καταρρέσει, οι έντονος άποχώρησης, χρωματικό κλίμα φοβέρο, κατάλληλο γιά τες διηγήσεις τού Παπαδιαμάντη, όπως τής «Κοκκίνας τό σπίτι», κλίμα άνάλογο τού Π. Παπα-

Ηέννας τού Νίτσου Σαχίνη.

Χαίτες αυτές γειτονίες. Οι ζωγράφοι όπώ τόν μεσοπολέμο είναι οι πρώτοι, συνδόντας ή άπουσύνετονα τά κοινά όπώ τού μεσοπο-

Εξομολογήσεις σκηνοθέτη Ο Στήβεν Σπύλμπεργκ και οι ιδέες του γιά τά «παιδικά» φίλμ

Κάνετε στο μέλλον θά γυρίσει τή συνέχεια τού «Εξωγήινου»

Πολλές οι φήμες και οι απόψεις που κυκλοφορούν γιά τό σκηνοθέτη Σπύλμπεργκ, τό δημιουργό τού «Εξωγήινου» και τώσαν άλλων φίλμ που συγκεντρώνουν μεγάλα πλήθη στις σκοτεινές αίθουσες τών κινηματογράφων. Έτσι, όταν τού όδθηκε ή ευκαιρία νά συναντηθεί με τούς δημοσιογράφους στο Λονδίνο πρόσφατα, με τήν ευκαιρία τής πρεμιέρας τής καινούριας τού ταινίας «Ιντιάνα Τζόουνς και ό ναός τής καταδίκης», θέλησε νά ξεκαθαρίσει μερικά πράγματα. Καί στή συνέντευξη αυτή, ήταν παρών και ό Τζώρτζ Λούκας τού συνεργάστηκαν στή ταινία αυτή.

Και' άρχην στή συζήτηση που έγινε ό Σπύλμπεργκ θεάώσως ότι μέσα στό όμέσως προσεχή σχέδιό του είναι νά γυρίσει μιὰ ταινία με άσση τόν «Πήτερ Πάν», τό μυθιστόρημα τού Μπάρρι, κ' όκμην έίπε πως δέν άνταποκρίνεται στην όάληθεια ότι τόν έπώνυμο ρόλο θά έρμηνεύσει ό Μάικλ Τζάκσον. «Ο Τζάκσον είναι πολύ στενός φίλος» έήλωσε «και ένα θαυμάσιο ταλέντο που ύπάρχει σήμερα. Αλλά ό Μάικλ Τζάκσον δέν θά είναι ό Πήτερ Πάν στην ταινία μου, ούτε και έχει γίνει σκέψη γιά κάτι τέτοιο. Πιστεύω ότι ό Πήτερ Πάν πρέπει νά είναι ένα άμυγς μυθικό», όπως γράφεται, αλλά όύ θά έχει χορό και τραγούδι. Κατά τες έκτιμήσεις του, τό φίλμ αυτό, θά τό δει τό κοινό τό καλοκαίρι τού 1986 ή τό 1987.

Μένει πάντα τό παιδί Η άντιμετώπιση τού κινηματογράφου από τό Σπύλμπεργκ έχει πόντοσε «κίτι που θυμίζει τόν Πήτερ Πάν, μιὰ έμνηση νά μη μεγαλώσει, πολύ λιγότερο νά γερήσει. Η προσοχή του είναι άκόμη στραμμένη πρós ταινίες που βασικά άπευθύνονται σε παιδιά ή στό παιδί που διατηρούμε όλοι μέσα μας. Κι αυτό τό πράγμα τών έχει

Αλέξ. Κοσματόπουλος: «Τά δύο φορέματα».

«Τό θιβλίο τού Αλέξανδρου Κοσματόπουλου όποιαόποτε τόν βραμιακό άγώνα τού γυμνού, που άπενωσμένα ήττά νά ντυθεί», γράφει ό Νίκος Γαβρίηλ Πεντζής, προλογίζοντας τό «Δύο φορέματα» τού νέου πεζογράφου. Ο Κοσματόπουλος με μιὰ γραφή ξεκάθαρη, που θυμίζει έντονα τό ύφος τού Πεντζίκη, μις όφρηγείται τήν έσωτερική περιπέτεια τών ήρώων του, τού Αλέκου και ένός συγγραφέα, καθώς ζούν και περιβάλλονται στην Καστοριά, ξετυλίγοντας όπώ τή μιὰ μεριά τήν τοπογραφία τής μακεδονικής πόλης, με μις λεπτομερέστια περιγραφής, κ' από τήν άλλη τες σκέψεις, τά αισθήματα, τες ενόρασεις τών προσώπων τού θιβλίου. Οι άποφάσεις σε έικλαριστικά κείμενα, είναι συχνή, ένώ και ό λόγος τού συγγραφέα έχει μις σφαιρική έντυχιαστική, τέτοια που νά διαφάνεται τό πώσο ό Κοσματόπουλος έκτιμά τό λόγο και τήν τέχνη τής άπόδοσης του. Αποτελούν βετική προσφορά «Τά δύο φορέματα» στην ελληνική λογοτεχνία και δημιουργούν ένδιαφέρον γιά τήν συνέχεια τής πορείας τού δημιουργού τών. (Εκδόσεις «Εξάντας»).

Εμμα Τέναντ: «Άγιες ύψες» Ένα γοητευτικό παράδειγμα θιβλίου τής Τέναντ, Αγγλίας πεζογράφου.

